

ЯКЩО БАТЬКО ГЕРОЙ

Молодий металург Дніпропетровського трубного заводу імені Леніна Петро Бурлака, ставши на ударі трудової вахти на честь 30-річчя великої Перемоги, працює за себе і за батька-героя. Рядовий Леонід Бурлака поліг на фронті смертю хоробрих. Син зберігає бойові нагороди батька. До них він недавно додав і свою першу медаль за ратну працю. Бригада електроварильників Героя Соціалістичної Праці, учасника війни Ф. М. Руденка, в якій працює Петро Бурлака, зобов'язалася до дня Перемоги записати на рахунок гвардії рядового Леоніда Бурлаки 100 тонн надпланових труб.

(РАТАУ).

Молодий комуніст

орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ.

Контрольний зразок
Рік видання XVI
№ 30 (1978).
ВІВТОРОК
11
БЕРЕЗНЯ
1975 р.
Ціна 2 коп.

ПРИМНОЖИМО СЛАВУ П'ЯТИСОТЕННИЦЬ!

Передові молоді буряководи республіки закликають широко розгорнути наполегливу боротьбу за високі врожаї цукрової сировини

КОЖЕН день завершального року п'ятирічки приносить повідомлення про нові успіхи молодих трудівників села, про їх рішучість по-діловому, з великим завзяттям відповідати на Звернення ЦК КПРС до партії, до радянського народу, на Постанову ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ «Про Всесоюзне соціалістичне змагання працівників сільського господарства за збільшення виробництва і заготівель продуктів землеробства і тваринництва у 1975 році та успішне завершення дев'ятої п'ятирічки».

Нинішній рік особливий. Зобов'язаннями трудівників села передбачено продати державі 48,2 мільйона тонн цукрових буряків. У цьому році ми відзначимо

40-річчя трудових перемог знатних буряководів-становців нашої країни Марії Демченко та Марини Гнатенко, які вперше виростили на кожному гектарі в середньому по 500 центнерів коренів.

Практика і досвід показали, що там, де висока майстерність механізаторів і творчий пошук поєднуються з трудовою дисципліною, самовідданістю, можна добитися ще вищих показників. Так, приміром, комсомольсько-молодіжна ланка Героя Соціалістичної Праці, депутата Верховної Ради СРСР, члена ЦК ВЛКСМ Устини Лендюк з Тернопільської області виростила на кожному гектарі по 643 центнери цукрових буряків, а комсомольсько-молодіжний колектив Михайла Вдовцова з Вінниччини — по 611 центнерів. Шестисотенний і п'ятисотенний рубежі перейшли сотні комсомольсько-молодіжних колективів республіки.

Ряди п'ятисотенниць ще більше множаться б, якби повсюдно вишукувалися наявні резерви зростання продуктивності праці, широко впроваджувався досвід передовиків, ретельно бралися на озброєння останні досягнення науки і техніки, ефективніше використовувалися сільськогосподарські машини і механізми.

У буряківництві — одній з найбільш трудомістких галузей рільництва — ці питання мають першочергове значення. Тут без запровадження високої агротехніки, передової технології вирощування і збирання врожаю, без високої кваліфікації буряководів успіху добитися неможливо.

Про це йшла мова і на Всесоюзних комсомольських зборах, що відбулися нещодавно в організа-

ціях колгоспів і радгоспів, де ми працюємо. Детально проаналізувавши підсумки своєї роботи, ми даємо слово вирости в завершальному році п'ятирічки в середньому по 500 і більше центнерів цукрових буряків.

Ми звертаємося до вас, молоді буряководи республіки: активно розгортайте боротьбу за нові рубежі завершального року, за рекордний урожай цукрових буряків на всіх площах посіву, новими трудовими звершеннями множите славу Ленінського комсомолу!

Для майбутнього урожаю вже чимало зроблено. Під цукрові плантації вибрано найкращі площі, де кожен гектар збагачений достатньою кількістю добрив. Ми вчасно і якісно провели осінню оранку, на високому агротехнічному рівні проведемо весь комплекс весняно-польових робіт. У кожному колективі розроблено чітку систему агротехнічних заходів по вирощуванню цієї цінної технічної культури. Збирання врожаю організуємо в стислі строки, без втрат, максимально використовуючи механізми.

Ми звертаємося до всіх юнаків і дівчат республіки: ширше впроваджуйте у виробництво передові методи праці, досвід новаторів, неавтономно боріться за зразкову організацію, високу продуктивність і дисципліну праці, за ефективність усіх виробничих процесів.

У цьому році цукрові буряки вирощуватимуть близько 2,5 тисячі комсомольсько-молодіжних колективів. Кожен п'ятий гектар буряководів плантацій стане комсомольським. Неважко підрахувати, скільки додатково сировини одержить наша країна, якщо всі молоді буряководи візьмуть курс на 500-центнерний урожай як мінімальний. Це реальний орієнтир. Але всім нам треба ще раз вивірити свої можливості, працювати добросовісно, високопродуктивно, потурбуватися про те, щоб від ланки до ланки ширилося соціалістичне змагання, на прапори якого девіз: «Примножимо славу п'ятисотенниць!».

ЗА ДОРУЧЕННЯМ МОЛОДИХ БУРЯКОВОДІВ РЕСПУБЛІКИ ЛИСТ ПІДПИСАЛИ ЛАНКОВІ:

М. АНКУДИНОВ — Новомосковський радгосп-технікум Дніпропетровської області; О. БОЖОК — колгосп «Дружба» Козелецького району Чернівецької області; М. ВДОВЦОВ — колгосп «Передовик» Ямпільського району Вінницької області; Т. ГЕОРГИЦА — колгосп «Дружба народів» Новоселицького району Чернівецької області; Є. ДУТКА — колгосп імені Кірова Бродівського району Львівської області; О. КУЛІШ — колгосп імені Леніна Черемовецького району Хмельницької області; Г. КРАСНИКОВ — колгосп «Заповіт Ілліча» Липоводоліського району Сумської області; У. ЛЕНДЮК — колгосп імені Мічуріна Гусятинського району Тернопільської області; Н. МОСКАЛЮК — колгосп імені Леніна Городенківського району Івано-Франківської області; А. ПАНЧУК — колгосп «Комуніст» Бердичівського району Житомирської області; О. ПАРУБОК — колгосп імені Суворова Жашківського району Черкаської області; О. РОТКО — колгосп «Маяк» Глобинського району Полтавської області; Р. СЛИВКО — радгосп «Комунар» Світурівського району Миколаївської області; В. СЛЮСАРЕНКО — колгосп імені Леніна Таращанського району Київської області; В. СОСНИЦЬКИЙ — колгосп імені Держинського Кіровоградського району Волзької області; Г. ХОРЕНЖЕНКО — колгосп «Заповіт Ілліча» Знаменського району Кіровоградської області; А. ХРИСТЕНКО — колгосп «Перше Трагедія» Золочівського району Харківської області; Г. ЦІГАНЮК — колгосп «Перемога» Червоноармійського району Ровенської області; І. ШЕВЧЕНКО — колгосп імені Леніна Кагарлицького району Київської області; Л. ЯСНИЦЬКИЙ — колгосп імені Держинського Балтського району Одеської області.

За механізованою комсомольсько-молодіжною ланкою по вирощуванню цукрових буряків колгоспу «Родина» Ульянівського району, де ланковим Валерій Желудков, закріплена площа в 178 гектарів. Обговоривши листа передових молодих буряководів республіки «Примножимо славу п'ятисотенниць!», члени колективу зобов'язалися у цьому році з кожного гектара зібрати по 500 центнерів коренів.
На фото: Валерій ЖЕЛУДКОВ перепирає готовність сіялки до роботи.
Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

Кожному молодому трудівникові — середню освіту

ПОЗАСТАТУТНИЙ — БОЙОВИТІСТЬ

СТАТИСТИКА поставила нас перед цікавим фактом — контингент учнів вечірніх шкіл за останні роки значно «омолодів». У нашій області, приміром, юнаки й дівчата віком від 16 до 28 років складають близько третей чвертей всього числа вечірників. Все більше молоді бажають поєднувати навчання з працею, вже з юних літ брати участь у виконанні грандіозних накреслень партії і уряду. Природно, що за цих умов значно підвищується роль комсомольських організацій, їх вплив на молодь.

Одна з форм такого впливу — робота позастатутних комсомольських організацій. Справа це не нова, але мало відома, і тому потребує деякої деталізації.

На Кіровоградщині позастатутні комсомольські організації нині створені майже в кожній третій вечірній (змінній) школі. Головно їх завдання — разом з комітетами комсомолу базових підприємств, адміністрацією домагатися, щоб юнаки й дівчата, не просто механічно «записувались» до вечірньої школи, а й регулярно відвідували уроки, успішно навчалися, займалися там цікавими громадськими справами, зростали духовно. Забезпечити у вечірній авангардну роль учнів-комсомольців, прищепити молодим виробничникам навички громадської роботи, активізувати ідейно-полі-

тичне життя навчального закладу, організувати змістовне дозвілля вечірників — це лише неповний перелік тих головних обов'язків, які лягають на плечі первинної позастатутної.

Очолює комсомольську організацію комсорт, інколи на допомогу йому обирають кількох заступників. Крім перспективного й місячного планів роботи, списку комсомольців і щоденника, позастатутна ніякої іншої документації не веде. Діяльність її базується на тих же організаційних принципах, що й первинної комсомольської організації, передбаченої Статутом ВЛКСМ.

КОМСОМОЛЬЦІ вечірніх шкіл області вже нагромадили чималі досвід роботи, ставши бойовими помічниками педагогічних колективів. Особливий успіх — у молоді гірничої Олександрії. В усіх п'яти вечірніх школах міста створені і активно працюють позастатутні комсомольські організації. Одна з найчисельніших і найбойовитіших — в Олександрійській № 4. Очолює її Олександр Іжми, учень ТУ № 3. Згідно з планом роботи активісти щомісяця збираються на свої засідання, де розглядають всі питання навчально-виховного процесу, систематично проводять комсомольські збори, організують рейди-перевірки відвідування занять молоддю, практикують різноманітні форми зміцнення зв'язків школи з підприємствами. Цікаво проходить у тутешніх вечірниках і дозвілля — зустрічі з катеранями, удариниками праці, бесіди, лекції, диспути, екскурсії.

Посиленню виховної роботи в школах, піднесенню діяльності комсомоль-

ських позастатутних сприяє допомога комітетів комсомолу базових підприємств. Всесоюзний огляд «Кожному молодому трудівникові — середню освіту» об'єднав у цьому напрямку зусилля профспілкових організацій, органів народної освіти і комітетів ВЛКСМ виробництва.

Прикладом творчих контактів вечірників і виробничників може служити позастатутна комсомольська організація Завалівської вечірньої школи, яка налагодила тісний зв'язок з комітетом комсомолу, профспілковою організацією графітового комбінату. З допомогою базового підприємства встановлено дієвий контроль за відвідуванням і навчанням виробничників. Спільні рейди «Комсомольського прожентора», систематичний випуск стіннівки «Праця й навчання» дають можливість ширше впроваджувати загальну середню освіту серед молодих робітників селища. В школі часто відбуваються зустрічі з передовиками й новаторами виробництва, з випускниками різних поколінь. Виправдала себе і така форма роботи як пости взаємодопомоги. Вони працюють не тільки в школі, але й на підприємствах, в місцях проживання молоді.

І як наслідок — за 20 літ існування школи тут здобули середню освіту 1015 робітників, 45 з них — медалісти.

Не раз вечірники виступали з цікавими починаннями, які знаходили широкі підтримку. Приміром, комсомольці Новоукраїнської вечірньої школи запропонували: підбиваючи підсумки соціалістичного змагання між комсомольсько-молодіжними колективами району,

враховувати, скільки молоді, яка працює в них, навчається. Це допомогло районному комітету комсомолу поглибити, удосконалити систему визначення переможців у суперництві молодих і привело до вечірньої школи нових юнаків та дівчат.

КОМСОМОЛЬСЬКА позастатутна організація не обмежується тільки моральним впливом на молодь. Доведено на практиці: їй під силу зміцнювати й навчально-матеріальну базу учбових закладів. Традицією стало в деяких школах проводити класами, бригадами, а чи й всім учнівським колективом суботники, недільники, кошти від яких йдуть на придбання обладнання предметних кабінетів. Завдяки ініціативі педагогів і комсомольців вечірніх шкіл № 1 і № 2 обласного центру — обладнати навчальні кабінети своїми руками — полегшилася перехід вечірніх шкіл Кіровограда на кабінетну систему.

Форми роботи позастатутної диктуються конкретними завданнями навчання і виховання учнів у школі і на виробництві. Окремі з них широко вживані: приміром, комсомольські дозвілля, інші — своєрідні, специфічні: розширені учнівські збори за участю комсомольського активу позастатутної організації у відстаючих класах, спільні засідання активу і педагогічної ради тощо.

Але зміст роботи має бути один — мобілізація всіх юнаків і дівчат на боротьбу за глибокі й міцні знання, ідейний гарт, з тим, щоб успішно завершити перехід до загальної середньої освіти.

Л. НЕРУШ,
секретар Кіровоградського обкому ЛКСМУ.

ТВОЄ МІСЦЕ СЬОГОДНІ

Бесіду веде професор О. М. Бірман

Успішно завершивши четвертий рік п'ятирічки, досягнувши найвищого за роки п'ятирічки темпу зростання промислового виробництва, наша країна з першого ж дня завершального року енергійно бореться за виконання і перевиконання плану 1975 року. План цього року — напружений, але реальний. Щоб його виконати, необхідно кожному з нас мати свій особистий план, свій графік руху від місяця до місяця, від завдання до завдання. Програма роботи дана в рішеннях грудневого (1974 р.) Пленуму ЦК КПРС. Відчуваючи свою особисту відповідальність за успіхи загальної справи, кожен з нас ставить перед собою питання: як я повинен працювати сьогодні, щоб дати більше, ніж вчора? Де моє місце сьогодні в загальному строю як робітник і комсомольця? Як я вирішуватиму завдання: дати продукції більше, кращої якості, з меншими затратами?

БІЛЬШЕ. Отже, я повинен проаналізувати витрати часу на кожну деталь, яку я виготовляю, на кожну операцію. Скільки витрачаю на підготовку до роботи, скільки на саму роботу? Краще чи гірше, ніж мої друзі по бригаді, використовую робочий час?

Років двадцять п'ять тому був широко відомий метод інженера Ф. Ковальова. Полягав він у тому, що замірлявся витрати часу на кожній елементі роботи у різних людей і з усіх показників складався один — найпрогресивніший. Добре було б взяти на озброєння цей метод сьогодні! Адже, коли перед очима конкретний графік, завдання вирішується швидше. Особливу увагу слід звернути на підготовку до роботи: одержання матеріалу, інструментів, креслень. Тут — величезні резерви збільшення продуктивності праці, випуску продукції.

КРАЩОЇ ЯКОСТІ. Отже, я повинен знати, на якому рівні знаходиться виготовлена нашим підприємством (цехом) продукція: відповідіє світовим стандартам, першій чи другій категорії? Як і зауваження, побажання у споживачів? Ми працюємо на них, хтось працює на нас: вимога споживачів — закон для виробництва. Де дізнатись про якість продукції? — У керівника цеху, у відділі збуту, в юридичному відділі (куди надходять рекламції), комітеті комсомолу.

Підвищити якість продукції — справа непростя. Щоб її досягти, необхідний певний час. Отже, знову потрібен особистий графік: в цьому місяці я вирішую таку частину завдання, в наступному — таку. Найчастіше потрібно підвищувати кваліфікацію, вчитись. З книг, у дослідницьких, в школі комуністичної праці.

З МЕНШИМИ ЗАТРАТАМИ. Тут вже вимагається знання економіки: з чого складаються затрати, що таке собівартість, як її зменшити, не погіршуючи якості продукції? Звичайно, ці питання не такі вже невідомі. Про витрати виробництва говорили не раз, говорили і в мережі комсомольського навчання; в цій галузі вже немало зроблено. Але Звернення Центрального Комітету КПРС до партії, до радянського народу закликає нас до нових успіхів. Отже, потрібно конкретно вивчити всю шкалу затрат: заробітна плата, головні й допоміжні матеріали, паливо й електрична енергія, амортизація, інші витрати. Особливо уважно слід проаналізувати брак, збитки від простоїв, перевитрати матеріалів.

Важливий засіб — особистий рахунок економії. Зовні він дуже простий: зошит, зліва записи, скільки повинен був затратити матеріалів, часу, електроенергії на виготовлення протягом дня продукції, справа — скільки фактично затрачено. Потім — «баланс»: перевитрата чи економія. Якщо перевитрата — шукати причини і усувати їх.

Без перебільшення скажу: ведення особистого рахунку економії (звичайно, не тільки у вигляді записів, але й — економії!) уявляється мені дуже важливою формою виховання комуністичного ставлення до праці. Адже комунізм, говорив В. І. Ленін, починається з турботи про охорону матеріальних цінностей, народної добра, з бережливого ставлення до продукту праці народу.

Саме з місяця робітника на підприємстві починається громадська активність. Адже, якщо я сам не подаю приклад, то мої заклики до інших нічого не дадуть. На роботі людина видна всім і з усіх боків. І, якщо за моїми хорошими словами нема відповідної справи, ціні словам нема і бути не може. «Роби, як я», — вчать молодих льотчиків. Це правило потрібно застосовувати скрізь.

У завершальному році п'ятирічки широкого розмаху серед комсомольців і молоді закріпного цеху Кіровоградської зрутвеної фабрики лабрало змагання за економне використання продукції. Цехова комсомольська організація, яку очолює Нела Шовкунова, щодавно підбиває підсумки змагання, накреслює ряд заходів, які сприятимуть боротьбі комсомольців за економне використання матеріалів.
На фото: Н. ШОВКУНОВА.

Ось уже третій місяць над стадіонами республіки криється прапор VI Спартакіади УРСР, присвяченої 30-річчю перемоги радянського народу у Велікій Вітчизняній війні. Фінальні старті розпочали в Донецьку гандболісти. В ході підготовки до спартакіади колективи фізкультури області помітно активізували свою діяльність. 23 юнакам і дівчатам присвоєно звання майстра спорту, 630 стали кандидатами в майстри і першорозрядниками. Добрий фізичний гарт здобула молодь, вийшовши на старті ГПО. І знову близько 80 тисяч робітників, колгоспників, студентів, школярів виконали нормативи нового фізкультурного комплексу.

Перед спартакіадними поєдинками збірної області вже мала у своєму активі 124,5 очка.

Перші здобутки принесли збірній Кіровоградщини боксери області. Під час поєдинків у Донецьку вихованці тренера Олексія Михеєва здобули вісім перемог, і в своїй групі команда була першою. Отже, є ще 59,5 очка.

Через місяць на поміст вийдуть важкоатлети. Як відомо, на минулій спартакіаді кіровоградські штангісти серед дев'яти команд своєї групи зайняли лише сьоме місце, а в цілому по республіці — 21-ше (з 26-ти). Але й донині не всі спортивні товариства області належно дбають про розвиток важкої атлетики. Наприклад, з ДСТ «Колос» у збірну області за останні шість років не прийшов

жоден атлет. Авангардівці, щоправда, в якійсь мірі налагодили навчально-тренувальний процес штангістів. Але старший тренер нашої збірної Героргій Машнягуца все ж не має можливості готувати спортсменів високого класу на рівні сучасних вимог. Бо в спортивному залі, який нині в розпорядженні важкоатлетів, відсутній потрібний інвентар. І ось доводиться

НА ПРАПОР СПАРТАКІАДИ

констатувати невтішний факт: команда штангістів, яка виступатиме у квітні на спартакіадному помості, тренувалася не в повному складі.

Великі надії покладаються на гандболісток і борців класичного стилю. Ці спортсмени нині від старту до старту засвідчують свою зрослу майстерність. Нещодавно вихованки тренера М. С. Бикова виграли матчові зустрічі в гандболісток Ворошилоград та Донецька. І тепер посилено тренуються. Призерами республіканських і всесоюзних змагань стали борці Станіслав Редозубов, Віктор Савчук. У найкращій формі майстри спорту Віктор Марус, Микола Бондар, Олександр Денисенко. В цьому велика заслуга старшого тренера команди М. І. Романенка, який вміло налагодив навчально-тренувальний процес,

чимало уваги приділяє технічній і психологічній підготовці своїх вихованців.

Підготовчий період до спартакіадних поєдинків минає. Аналіз діяльності спортивних товариств відрізняє свідчить про те, що саме там, де вміло використовують спортивні споруди, де підібрали тренерські кадри, є позитивні зрушення. Але в цілому становище з підготов-

кою членів збірних викликає занепокоєння. Через відсутність зразкових типів ми не маємо у складі команди стрільців — спортсменів, які тренуються в районах і містах області. Повільно зростає майстерність легкоатлетів. Фізкультурні активісти спортивних товариств і відомств не дбають про розвиток ігрових видів спорту. Тому під час республіканських поєдинків ми не бачимо волейболістів, гандболістів, баскетболістів області.

Старті кличуть молодих. Але комсомольські організації нерідко стоять осторонь проблем щодо підготовки спортсменів високого класу. А їх контакти з фізкультурними активістами мають бути найщільнішими. Бо дбати про розвиток фізичної культури і спорту — спільна турбота. Спартакіада кличе активізувати дії.

БІЙ, БАРАБАН!

Всім нам знам'ялося районне свято піонерського прапора, горня і барабану, яке відбулося недавно в районному центрі. Прибули на нього майже всі знаменні групи піонерських дружин, горністи, барабанщики.

З цікавістю слухали ми розповідь Натаалки Євгенюк про історію червоного знаменця. Вірші про барабан і дзвінкий горня розповідали піонери Гайворонської СШ № 2 та Черепівської восьмирічної школи. Виконувались також піонерські пісні.

На святі зустрілися з шанованими людьми нашого краю — кавалером ордена Червоного Прапора, учасником Великої Вітчизняної війни І. Г. Ліщуком, кавалером ордена Трудового Червоного Прапора О. П. Ніколайчуком, К. І. Михайловичем, В. О. Крутловим.

На закінчення кожна дружина отримала від голови ради районної піонерської організації К. В. Дзярук піонерську атрибутику.

С. КРИСТАЛЬ,
член Гайворонського районного штабу піонерів.

МАБУТЬ, немає на земній кулі такого куточка, де б не знали про цю перлину — шевченкову «Катерину». Коли мене запросили на роботу режисером-постановником до театру імені М. Л. Кропивницького, насамперед приємно вразили гостинність, велика теплота і увага до творчих спеціалістів, що панує в театрі, дружнє ставлення кропивничан до дебютантів. А ще великою честю для мене стало перше доручення — дебютувати на сцені прославленого театру корифеїв, який у 1982 році святкуватиме 100-річчя професійної театральної культури на Україні, постановкою музичної драми «Катерина» за однойменною поемою Г. Г. Шевченка. П'єсу написав журналіст Володимир Лемель. Просте, достовірне, з великою любов'ю до авторського оригіналу відтворено всім події «Катерини».

Тепер уже всі хвилювання поминули, а з ними місяці надзвичайно напруженої творчої роботи, пошуки, аналіз, і, нарешті, сама прем'єра вистави, яка відбулась 28 лютого 1975 року напередодні 161-ї річниці від дня народження великого Кобзаря.

Донині не пройшло хвилювання — тому й згадую — від тієї зворушливості

НА СЦЕНІ — ШЕВЧЕНКОВА

глядачевого залу Палацу культури імені Жовтня, яка панувала і перед, і, особливо, після закінчення драми «Катерина». Про таку високу оцінку кіровоградців можна лише мріяти. Однак ми, дебютанти (маю на увазі ще й виконавцю головної ролі Дарію Петрівну Киричук), усвідомлюємо, що тепла атмосфера не може настати занадше. В ній — втілення шанси, людської вдячності до пам'яті самого Тараса Григоровича Шевченка, дорожчійша спадщина котрого ввійшла у золотий фонд української радянської соціалістичної культури.

Вона допомагає нашому народові виховувати активних будівників комуністичного суспільства. Ім'я геніального Кобзаря не зітреться у віках, воно вічно житиме в серцях трудящих мас, назавжди лишилось гордістю і славою нашої Ватківщини.

Поєма «Катерина» полонила мене з дитинства глибоко завершеним, кожню-

„КАТЕРИНА“

му з нас близьким образом жінки-страдниць, яка стала жертвою панської розпусти. Благородна сільська дівчина з чистими, сповненими світлої краси пориваннями до щастя, гине в умовах кріпосницької дійсності. Трагедія Катерини не лише в тому, що вона знеславлена й покинута поміщиком-офіцером. Катерина хоче пасти для своєї дитини, вона шукає її батька і, зазнавши від нього некучої образи покинувши життя самогубством. Довіра, яку впростило глибоке кохання до негідного папа, стає причиною смерті героїні.

Про те, наскільки творчому колективові кропивничан вдалося відтворити на сцені атмосферу тогочасного устрою, як змогли ми передати трагізм долі дівчини, її багьків, чи викликали в душі кожного глядача відчуття болю й співпереживання разом з героями вистави — найкраще прочитати в очах людей, які

щодня заповнюють глядачевий зал. Кіровоградці пам'ятають, що на сцені театру імені М. Л. Кропивницького дівчи ставив оперу Аркаса «Катерина» заслужений артист УРСР М. О. Донещ.

На тему «Катерини» 1842 року Тарас Шевченко створив картину, визначне художнє полотно.

Газета «Правда» від 6 березня 1939 року писала у своїй передовиці: «Г. Г. Шевченко підніс українську літературу на висоту, гідну народу з багатим історичним минулим, народу, який ніколи не мирився з певолою і закрячаченням».

Я щасливий і вдячний кропивничанам, які вказали мені таку честь — виступити перед кіровоградськими глядачами на сцену театру корифеїв цей твір Кобзаря вого генія — «Катерину».

В. СУРКОВ,
режисер-постановник Кіровоградського українського музично-драматичного театру ім. М. Л. Кропивницького.

День планети • В країнах соціалізму • Твій ровесник за рубежем • Шалений світ

КОМУНІСТ, СИН КОМУНІСТА

Мені про нього багато розповідали його товариші — члени Комуністичної молоді Чилі. Тоді він ще не був на волі, і за його життя велась наполеглива боротьба. Розповідали про те, як його схопили, як кинули на стадіон «Насіональ», потім — в концтабір Чакабуко, влаштований хунтою у старих копальнях. Про мужність Луїса Альберто Корвалана. Він пройшов усі знущання фашистів: електричний струм, інсценування розстрілу. Його допитували з особливою лютюю.

Під тиском міжнародної громадськості хунта змушена була звільнити Луїса Альберто Корвалана. З тих пір він побував у багатьох країнах, був гостем радянської молоді. Його перші слова звернені до нас:

— Для всіх чилійців Радянський Союз, радянський народ, молодь, партія Леніна, комсомол — найблагородніший і найбільший захисник. Саме Радянський Союз першим виголосив енергійний протест проти злочинів, які сьогодні здійснюються в Чилі. Я хочу передати вам, дорогі друзі, гарячий, братерський, бойовий привіт від імені моїх друзів по ув'язненню, від імені нашого народу, молоді. Знайте, Чилі бореться, Чилі чинить опір, щоб повернути свободу.

Питання, яке кожний ставив Альберто, розмовляючи з ним у ці дні, — про батька, товариша Луїса Корвалана.

— Мені вдалося зустрітися з батьком перед вїздом з країни, у вересні минулого року, — говорить Альберто. — Це сталося в концтаборі Рітоке, в провінції Вальпараїсо, де і зараз він ув'язнений разом з іншими керівниками партій Народної єдності. Я міг розмовляти з ним. На руках, обличчі ще залишалися сліди катувань. Але духовно батько не зломлений. Товариш Луїс Корвалан високо тримає знамено своїх принципів, переконань. Впевнений у силі єдності народу, силі міжнародної солідарності.

Моя сім'я — мати, брати і сестри — вирішили залишитись в Сантьяго до тих пір, доки батька не звільнять із ув'язнення, — продовжує Луїс Альберто. — Тільки майже щодня фашисти влаштовують обшуки. Сестри виключені з університету, також були ув'язнені. Зараз вони, як і члени сімей інших політ'язнів, не можуть влаштуватися на роботу. Але людська увага, тепло простих чилійців зігрівало моїх рідних. Це вони піклуються, щоб в нашому домі був хліб. Різні люди. Багато хто з них раніше не поділяв наших поглядів, були в опозиції до уряду На-

родної єдності. Сьогодні вони — з величезною більшістю чилійців-антифашистів.

...Молодь Чилі. Хунта обрнула найжорстокіші репресії проти молодих чилійців.

— Наше покоління, до якого належу і я, — розповідав Луїс Альберто Корвалан, — хунта назвала поколінням загубленої молоді, яка заражена комуністичними ідеями. Фашисти мріють знищити нашу волелюбні ідеали... Змінені програми університетів, середніх і початкових шкіл. Випущені нові підручники, які з точки зору фашистської ідеології трактують історію країни. В учбових закладах на базі фашистських груп створені поліцейські студентські загони, завдання яких знаходити всіх, хто зберіг прогресивні погляди. Цього року тридцять тисяч дітей трудящих не змогли вступити в університети, оскільки навчання стало платним. Двісті доларів — вступний внесок. А середня місячна зарплата чилійського робітника сьогодні становить близько сорока тисяч ескудо, тобто вісімнадцять доларів.

Хунта готує новий жахливий злочин. Фашисти вирішили дітей керівників профспілок, комуністів та членів інших партій, які входили в Народну єдність, відправити у спеціальні виправні заклади для «перевиховання», тобто, для виховання у фашистському дусі...

— Але хунті не вдасться зробити молодь своїм слухняним знаряддям, — продовжує Луїс Альберто. — Юнаки і дівчата Чилі, як завжди, разом з своїм народом, разом з ним вони піднялись на боротьбу проти тиранії. Антифашистські лозунги на стінах будинків, підпільні газети, листівки і декларації, які розповсюджуються по всій країні, — справа рук Комуністичної молоді Чилі та інших організацій Народної єдності, справа соратників і послідовників Віктора Хари.

На першій прес-конференції для радянських журналістів кореспондент програми «Слухай нас, Чилі» Московського радіо запитав Альберто, що б той хотів сказати своїм співвітчизникам.

— Я хотів би звернутися до моїх товаришів, які зараз в Чилі, до всіх чилійців, до тих, хто зрозумів, що фашизм — абсурдність свободи. Я хочу сказати вам — увесь світ піднявся, щоб бути разом з нами, по один бік барикад — соціалістичні країни, народи, партії — все прогресивне людство, і тому ми переможемо.

Е. КАВЕЛІНА.
АПН.

У КІНЦІ минулого року мене запросили у Філадельфію для участі в асамблеї «Спілки молодих робітників за звільнення США». Одержаний мною дозвіл на вїзд у США став політичною перемогою прогресивних сил в країні, солідарних з боротьбою чилійського народу. Вперше після фашистського перевороту представництво комуністів Чилі змогло виступити з викриттям злочинів фашистської хунти, знаходячись в імперії великих багатонаціональних компаній, які фінансували путчистів.

Десятого грудня, коли відзначалась роковина Загальної декларації прав людини, я відвідала штабквартиру ООН і зустрілася з представниками багатьох країн. У той же день відбулась моя розмова з Генеральним секретарем ООН Куртом Вальдхаймом. Він висловив надзвичайне піклування і зацікавленість у якнайшвидшому здійсненні резолюції Генеральної Асамблеї, яка вимагає покласти кінець порушенням прав людини в Чилі.

ООН та ізоляція хунти

У той же час, коли я розмовляла з К. Вальдхаймом, неподалік від будинку ООН в Нью-Йорку відбувався масовий мітинг протесту проти злочинів фашистів у Чилі.

В ООН я побачила одного з представників фашистської хунти Оноре Харпу, голову профашистської Національної партії. Він самотньо ходив коридорами і відчував себе предметом загальної неприязні. З ненавистю і похлиплим відчаєм спостерігав він, як одну з представниць чилійського народу, члена ліквідованого хунтою парламенту, приймали визначні представники ООН, як спеціально для неї був влаштований прийом, де були присутні представники більше, ніж сорока держав, а в її прес-конференції брали участь більше п'ятдесяти акредитованих при ООН журналістів.

У Вашингтоні я відвідала амери-

канський конгрес. Більшість сенаторів і членів палати представників, як я переконалась, засуджують дії фашистської хунти, не хочуть, щоб ім'я їх країни асоціювалося з агресією проти народів, з економічним страйком, з підготовкою переворотів чи іншими трагедіями, з якими час від часу зіштовхуються держави, що намагаються завоювати собі свободу і незалежність.

Під час поїздки по Сполучених Штатах я переконалась, що рух солідарності з Чилі набирає все ширшого розмаху в країні. Це значною мірою є результатом роботи американських комуністів, різних громадських організацій, а також «Спілки молодих робітників за звільнення США».

Гладіс МАРІН,
генеральний секретар Комуністичної молоді Чилі.
(АПН).

СОЛІДАРНІСТЬ ПЕРЕМОЖЕ!

ПЛАНЕТА „МК“

З патріотами — разом

Мітинг солідарності з народом Чилі на одному з підприємств Гамбурга. Фото з журналу «ІБІ».

КАН-ХОСЕ (ТАРС). Тисячі робітників, селян і студентів зібралися на одному з спортивних стадіонів столиці Коста-Ріки на урочисте закриття міжнародного фестивалю політичної пісні — «Пісня для Чилі».

Під час фестивалю, який тривав п'ять днів, коста-ріканські артисти, а також співаки і музиканти асамблеї з Куби, Аргентини, Панами, Колумбії, Сальвадору та ряду інших країн виступили з концертними програмами в різних містах.

На церемонії закриття фестивалю було одностайно схвалено заяву на підтримку чилійських патріотів.

ВІДКРИТЕ ЧІЛІЙСЬКЕ ПИТАННЯ

Спочатку Хельсінкі, потім Копенгаген, тепер Мехіко. Нещодавно міжнародна комісія по розслідуванню злочинів військової хунти в Чилі закінчила свою роботу. Людство не забуло злочинів фашизму в Німеччині і Європі, не забуло і злочинів фашизму в Іспанії. Сесія міжнародної комісії в Мехіко не тільки викриває, але й попереджує: люди, будьте пильними!

— Нинішня сесія, — сказав нам Харальд Едельстам, колишній посол Швеції в Сантьяго, — очевидна, найважливіша. Її відкрив президент країни, в її роботі беруть участь відомі чилійці.

Х. Едельстам вважає за головне завдання «тримати чилійське питання відкритим», займається ним постійно.

— В моїй країні, — розповідає він, — шведи, як і раніше, глибоко цікавляться подіями в Чилі, збирають кошти в фонд допомоги чилійським біженцям. Ізоляція хунти продовжує зростати як на міжнародній арені, так і всередині країни.

— Склад нашої комісії, — сказав її генеральний секретар, відомий шведський юрист Ханс Еран Франк, — гарантує об'єктивність і компетентність її роботи. У списку членів комісії — 130 чоловік з 35

країн. Вона керується загальнознаними принципами міжнародного права.

На порядку денному сесії в Мехіко стояло питання про захоплення влади хунтою в результаті скинення законного уряду, про порушення прав людини, про ілюзії втручання у справу Чилі з боку ЦРУ США та міжнародних монополій, щодо свавільля так званих військових трибуналів, злочинів проти молоді, жінок і т. ін. Ми розмовляємо з членом комісії Фанні Едельстам, генеральним секретарем Міжнародної демократичної федерації жінок.

— Вважаю, — говорить вона, — що комісія відіграла і продовжує відігравати значну роль у русі солідарності в чилійським народом. Матеріал, зібраний нею, дозволяє оцінити дійсний характер подій в Чилі. Завдяки цьому рух солідарності з чилійським народом набув широкого розмаху, охопив всі народи світу і привів до ізоляції хунти з боку багатьох урядів. Жіночі організації, які входять в нашу федерацію, з 101 країни, постійно ведуть роботу, спрямовану на полегшення важкої долі чилійських жінок. Ми направили делегацію в Чилі напочатку 1974 року, щоб на місці вислухати очевидців і допомогти потерпілим. Встановлюємо контакти з жертвами хунти. У світі нема місця, де б події в Чилі не викликали активного протесту.

Згадуючи Іспанію, гітлерівську Німеччину, ми порівнюємо їх в Чилі і бачимо, що маємо справу з тим же фашизмом, палким, жорстоким. Від імені жертв фашизму необхідно поспішити боротьбу з ним.

Г. ГЕРАСІМОВ,
Л. КОСТАНІЯ,
співробітники АПН.

Мехіко.

День планети • В країнах соціалізму • Твій ровесник за рубежем • Шалений світ

З сімейства голубиних

Навесні друзі пернатих — веселисі дітлахи укріпили на стовбурах дерев шпаківні. Як тільки потепліло, пове жило облюбувала пара турботливих, неспитущих шпаків. Майже одночасно дах похилого «будиночку» припав до вщодоби двом невеликим статним птахам блідого сіро-підчаного забарвлення. Їх граціозні шийки прикрашають темніваті кільця. Новосели-сусіди заходились поспіхом будувати своє гніздо, в якому незабаром з'являться ледька.

Навіть знавці-орнітологи не пригадують такого дивовижного явища. Міські

парки і сквери, прилегли до житлових кварталів сади й лісоосми за останні роки заселило досі незнане у наших краях туркотливе птаство, яке багато чим нагадує голубів. Але на відміну від знайомих нам припутнів, дутшів, клин-туків та інших представників племені голубиних новосели дещо відрізняються своїми поведками, способом життя. Вдосвіта кільчаті горлиці зграями й поодинокі стрімко шугають із дерева на дерево, у пошуках корму сміливо сідають на бильця балконів, дрібтять по асфальту

гомілних вулиць. Живляться горлиці насінням бур'янів і культурних рослин.

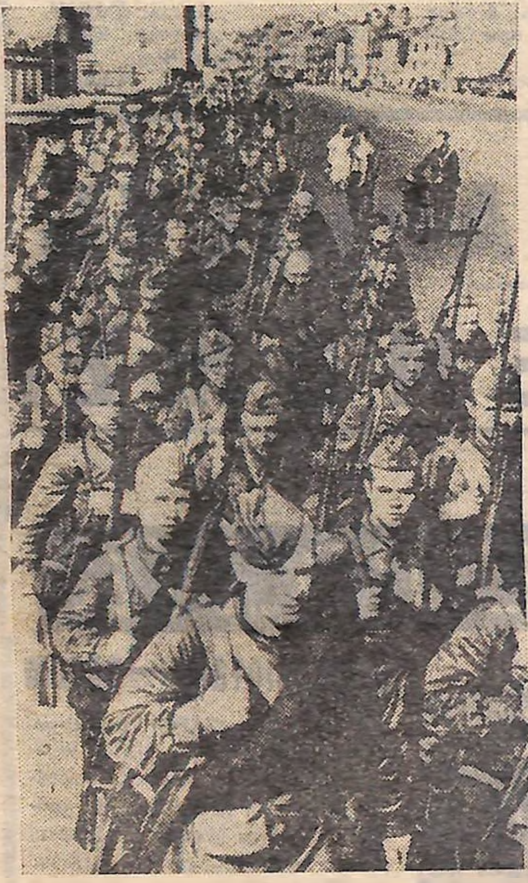
Перші зграї кільчатих птахів були помічені в Ужгороді ще 1944 року, згодом вони швидко розселились у Львові та на його околицях. З початку 60-х років представники голубиного племені стали повновладними господарями придіпровських парків Києва, ще через деякий час їх воркування можна було вже почути у нас, на степовій Кіровоградщині. Вчені намагаються з'ясувати причини, які змусили птахів мігрувати на північний схід європейського континенту. Висловлюються різні припущення, але науково обгрунтованих відповідей на таке явище природи досі не дано.

У поведінці птахів теж багато незвичайного і цікавого. Насамперед, горлиці не бояться людей. Якщо виставити на балконі або просто на подвір'ї годівничку, то птахи охоче призначуються до неї і рано-вранці, а то й протягом усього дня без найменшого огляду злітаю-

ться до «їдальні», щоб підкрититись. Горлиці порівняно стійко переносять весняно-осінні приморозки і навіть знову холоднечу. З настанням березневої відлиги ми знову чуємо заклишчо-белтежне «кру-кру...». То знову воркують кільчаті горлиці. В що пору оновлення і розквіту в природі лагідні птахи стають задержуватимися. Нерідко посеред вулиці влаштовують справжні поєдинки. Гнізда будують чи не найраніше за всіх представників перелітного птаства. А от хистом і старанням, на відміну від інших пернатих, кільчаті красуні не відзначаються: так-сяк покладають на гілках, частіше в їх розвилку, біля стовбура тонких гілочок, різних цурпалків, і «житло» готує.

Як і всі представники сімейства голубиних, кільчаті горлиці не завдають ніякої шкоди, є окрасою садів і парків нашого степового краю.

В.СТЕПАНОВ.

30 років Подвигу

ЛЕНІНГРАД. КОЛОНА ВІЩІВ НАРОДНОГО ОПОЛЧЕННЯ ВПРУШАЄ НА ФРОНТ. 1941 РІК.

Фотохроніка РАТАУ.

Оголошено конкурс ЧЕКАЄМО ПІСЕНЬ

На ознаменування 30-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні бюро обкому ЛКСМ України і президія правління обласного відділення музично-хорового Товариства УРСР з 1 березня по 15 квітня 1975 року проводять обласний конкурс на кращу військово-патріотичну пісню.

Пісні, надіслані на конкурс, повинні сприяти патріотичному і естетичному вихованню молоді, у високохудожній формі розповідати про подвиги комсомольців у роки громадянської та Великої Вітчизняної воєн, про героїчні, трудові звершення молоді. Це — основне завдання конкурсу.

Переможці творчого конкурсу нагороджуватимуться грошовими преміями. Найкращий твір буде представлений на розгляд журі республіканського штабу Всесоюзного походу комсомольців і молоді місцями революційної, бойової і трудової слави радянського народу.

Кожну партитуру слід представляти з поміткою «на конкурс» за адресою: м. КІРОВОГРАД, вул. ЛЕНІНА, 3/3. МУЗИЧНО-ХОРОВЕ ТОВАРИСТВО. Окремий конверт під тим же девізом з зазначенням прізвищ, імен та по-батькові авторів, їх віку, місця роботи надсилається за адресою: м. КІРОВОГРАД, вул. КАРЛА МАРКСА, 41. ОБКОМ ЛКСМ УКРАЇНИ. Відділ пропаганди та культурно-масової роботи.

Твори мають бути представлені журі не пізніше 15 квітня 1975 року. Результати конкурсу, кращі пісні будуть надруковані на сторінках газети «Молодий комунар» і прозвучать по обласному радіо.

ГАРТУЙСЯ, ЮНАЧЕ

Щойно вийшла друком книжка М. М. Баки «Воєно-фізическая підготовка допризывника и призывника». Автор ставить своєю метою допомогти майбутнім воїнам у фізичному загартуванні, у надбанні необхідних для служби в Збройних Силах країни якостей та навичок — волі, мужності, спритності, кмітливості, витривалості.

Центральне місце в посібнику відведено новому комплексу ГПО, який, як відомо, є головним у нашому фізкультурному русі. Автор досить детально характеризує військово-прикладні види спорту, розповідає про правила військово-спортивних ігор, про медичний контроль і самоконтроль в спорті.

У нашій країні випущено чимало книг, брошур і посібників, які певною мірою торкаються питань фізичної і військово-прикладної підготовки май-

бутніх воїнів. Були серед цих видань більш вдалі і менш вдалі, але такого, яке охоплювало б усі сторони складної і різноманітної теми, досі, на жаль, не з'являлося на книжкових полицях. Тепер цю прогалину заповнює вихід у світ анотованого видання. По суті, праця М. М. Баки є першою, в якій зроблено спробу систематизувати і узагальнити досвід роботи комсомольських, фізкультурних і дотсафівських організацій республіки по розвитку військово-прикладних видів спорту серед молоді.

Пропоноване читачеві нове видання, без сумніву, зацікавить молодь, передусім, тих, хто готується до служби в Радянській Армії, стане настільною книгою для організаторів початкового військового навчання допризывників.

Ф. ДРИГАЙЛО.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

В КЛАСІ ЛИШЕ... КЛОУНИ

До столу підійшов один з абітурієнтів. Високий, ледь сутулий, він насторожив екзаменаторів. Юнак хоче стати клоуном, але зовнішніх даних немає ніяких. Ця думка ще більше підтвердилась, коли абітурієнт почав читати вірші. Голос був глухуватий, невразливий.

— Ні, не підходить! — мовив один екзаменатор.

— Так, слабенький. Він павіть посміхнутися не може, — згодився інший, і раптом, несподівано для всіх, сказав:

— Товаришу, посміхніться.

На це прохання абітурієнт відгукнувся охоче. І трапилось диво: посмішка з'явилась юнака. Екзаменатори відчули, що перед ними людина неабияк, глибоко індивідуальна. Коли ж юнак загра на гітарі і заспівав своїм глухуватим, але повним теплом і задушевності голосом, думка екзаменаторів змінилась остаточно, і він був одностайно прийнятий на курс молодих клоунів, які тільки-но були створені при Московському цирку на Цветному бульварі.

Про цей випадок розповів головний режисер Московського цирку на Цветному бульварі народний артист РРФСР М. С. Местечкін.

— Цей смішний випадок трапився чверть віку тому, — сказав він. —

Екзаменаторами були режисер Федорович і я, а тим абітурієнтом — тепер народний артист СРСР Юрій Нікулін. Створені тоді експериментальні курси дали вже нашому цирку багато талановитих артистів.

Черговий набір відбувся минулого року. На 15 місць претендували 900 абітурієнтів — людей різних професій, різних за віком, з різною освітою, які вже виступали на манежі або тільки мріяли про нього.

— Відбір був суворим, — говорить М. С. Местечкін. — Адже сучасний клоун — соліст, головний герой манежу. Посередні здібності тут не потрібні.

Отже — їх 15. Середній вік — 25. Одні — з армії, інші — з виробництва. Але всіх об'єднує одне: любов до цирку. На курсах, розрахованих на три роки, студенти зайняли цирком з ранку до ночі протягом тижня.

Понеділок. Звичайний день за п'ять. З 10-ї ранку до 12.30 — етюди. Після невеликої перерви — клас рухів, де танці поєднуються з акробатикою, жонглювання з ексцентрикою. Потім знову етюди, а ввечері — вистава на манежі, де майбутні клоуни беруть участь в репрізах професійних клоунів, допомагають акторам інших жанрів. В наступні дні — акторські заняття по-

єднуються з глибоким вивченням теоретичних предметів: студенти вивчають історію партії, основи естетики, літературу, мистецтво, музику. Сучасний клоун повинен знати все.

Ми сидимо в кабінеті Местечкіна в приміщенні цирку. На стінах — портрети відомих клоунів країни, більшість з яких учні господаря кабінету. На столі — десятки і десятки листів.

— Так, це листи від людей, які мріють стати клоунами, — розповідає він. — Пишуть школярі, студенти, і люди, які вже мають вищу освіту. Ми нікому не відмовляємо у спробі. На відміну від театральних училищ та інститутів наші курси можуть екзаменувати абітурієнтів щодня. Щомісяця у нас відбувається близько десяти зустрічей. Ми шукаємо таланти. Радянський цирк зріс і якісно, і кількісно. Зростає і любов до цирку з боку глядачів. І наш професійний обов'язок — поповнити цирк клоунами, які б продовжували і розвивали традиції таких видатних майстрів, як Карандаш, О. Попов, Ю. Нікулін.

В. КУЛИКОВ, кор. ТАРС.

Москва.

ШАПОВНИ ТОВАРИШІ!

З 1 січня по 31 березня провадиться огляд-конкурс на кращу організацію торгівлі радіотоварами в системі споживчої кооперації республіки.

В культурних, відділках та секціях універмагів представлені найсучасніші моделі телевізорів, магнітофонів, радіоприймачів. Продавці-консультанти допоможуть у виборі товару.

Користуйтеся послугами відділів кредиту. За вашим бажанням покупки доставлять додому.

ЛАСКАВО ЗАПРОШУЄМО ДО МАГАЗИНІВ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ, ЩО ТОРГУЮТЬ РАДІОТОВАРАМИ.

УКОМОПОРГРЕКЛАМА.

Наша адреса і телефони

316050. ГСП. Кіровоград-50, вул. Лунечарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.